

تحقیق و پژوهش علمی

در معماری

تألیف:

محسن روشن

(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان)

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

۱۳۹۷

سرشناسه	: روشن، محسن، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: تحقیق و پژوهش علمی در معماری/تالیف محسن روشن،
مشخصات نشر	: لاهیجان : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۸ص.
شابک	: 978-964-10-5123-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: معماری--تحقیق--روشن شناسی
موضوع	: Architecture--Research--Methodology
ناماسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان
شماره ورود	: Islamic Azad University, Lahijan Branch
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۶ ۷۹/۹۰۰/۷۳ NAT۲۰۰۰
رده بندی دیویی	: ۷۳۰/۷۳
شماره کتابشناختی ملی	: ۵۰۶۶۹۰۱

عنوان کتاب: تحقیق و پژوهش در معماری

مؤلف: محسن روشن

صفحه آرای و حروف چینی: فرزاد علی پور

نوبت چاپ: اول سال چاپ: ۱۳۹۷ تیر: ۲۰۰۰

تعداد صفحات: ۱۰۸ قطع: وزیری شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۱۲۳-۷

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

مرکز پخش: دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان - تلفن: ۳ - ۴۲۲۲۹۰۸۱ - ۰۱۳

آدرس: لاهیجان، انتهای کوی شقایق، مجتمع دانشگاه آزاد، ص. پ. ۱۶۱۶

کلیه حقوق قانونی و شرعی برای مولف و ناشر محفوظ می باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق تکثیر تمام یا قسمتی از این اثر را نداشته و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

پیشگفتار

با توجه به تحولات و رشد فرآیند علم و فناوری در علوم مختلف، نقش پژوهش روز به روز برجسته و پررنگ‌تر شده است. تا دهه‌های گذشته آموزش معماری فقط مبتنی بر تجربه و تمرین‌های طراحی بود، ولی در سالیان اخیر نیاز و اهمیت آموزش معماری همراه با پژوهش بیش از پیش آشکار شده است. توسعه دوره‌های آموزشی از جمله کارشناسی ارشد و دکتری معماری، تلاش برای ارتقاء آموزش طراحی، ایجاد زیرساخت‌های پژوهشی و تحقیق در معماری، اهمیت به آموزش "تحقیق و پژوهش علمی" را دوچندان کرده است. تنوع زیرگروه‌های معماری و میان‌رشته‌ای بودن بیشتر آن‌ها با رشته‌های دیگر، تولید رشد نرم‌افزارهای تخصصی و کاربرد آن‌ها در بخش‌های مختلف معماری و متنوع شدن کاربرد و استفاده از معماری از جمله دلایل و عوامل پرداختن و توجه بیشتر در بخش تحقیق و پژوهش در این رشته است.

فهرست عناوین

۱	- بخش اول: تحقیق و پژوهش علمی
۱	فصل اول: مقدمه و کلیات تحقیق
۲	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ تحقیق علمی چیست؟
۳	۳-۱ ویژگی‌های تحقیق علمی
۵	فصل دوم: انواع تحقیق
۶	۱-۲ طبقه‌بندی انواع تحقیق بر اساس هدف
۷	۲-۲ طبقه‌بندی انواع تحقیق بر اساس ماهیت داده‌ها و راهبرد
۷	۱-۲-۲ روش کمی
۸	۱-۲-۲-۱ انواع تحقیق‌های کمی
۹	۲-۲-۲ روش کیفی
۹	۱-۲-۲-۲ انواع تحقیق‌های کیفی
۱۰	۳-۲-۲ ترکیبی (کمی + کیفی)
۱۱	۳-۲ طبقه‌بندی انواع تحقیق بر اساس روش تحقیق
۱۲	فصل سوم: مراحل انجام تحقیق
۱۳	۱-۳ مراحل عمده روش تحقیق علمی
۱۴	- بخش دوم: ساختار تحقیق
۱۴	فصل اول: مقدمه و کلیات ساختار تحقیق
۱۵	۱-۱ شکل‌گیری پرسش‌آغازین
۱۵	۲-۱ انتخاب موضوع تحقیق: (Subject)
۱۶	۱-۲-۱ معیارهای انتخاب موضوع تحقیق
۱۶	۳-۱ نگارش عنوان تحقیق و ویژگی‌های آن (Title)
۱۷	۴-۱ بیان مسئله تحقیق (Problem Statement)
۱۸	۵-۱ تبیین اهداف تحقیق (Aim and Objective)
۱۸	۱-۵-۱ تقسیم‌بندی اهداف تحقیق
۱۹	۶-۱ طرح و تدوین فرضیه تحقیق (Hypothesis)
۱۹	۱-۶-۱ ویژگی‌های تدوین یک فرضیه

۲۰	۱-۶-۲ انواع فرضیه‌های تحقیق
۲۱	۱-۷-۲ تدوین چارچوب نظری تحقیق (Theoretical Framework)
۲۱	۱-۸-۲ متغیرها (Variable)
۲۱	۱-۸-۱ تعریف متغیر
۲۲	۱-۸-۲ طبقه‌بندی متغیرها
۲۲	۱-۸-۲-۱ تقسیم‌بندی بر اساس خصوصیات متغیرها
۲۲	۱-۸-۲-۲ تقسیم‌بندی بر اساس اهداف تحقیق
۲۵	۱-۸-۱ مقیاس اندازه‌گیری متغیرها
۲۷	فصل دوم: مروری بر سوابق تحقیق (Literature Review)
۲۸	۱-۲ اهمیت و فواید بررسی پیشینه تحقیق
۲۹	۲-۲ مطالب نوشتاری در پیشینه تحقیق
۲۹	۳-۲ تنظیم و نحوه تدوین پیشینه تحقیق
۳۰	۴-۲ مراحل بررسی پیشینه پژوهش
۳۰	۵-۲ منابع پیشینه تحقیق
۳۰	۱-۵-۲ سایت‌های تخصصی در اینترنت
۳۱	۲-۵-۲ کتاب‌ها و مجله‌های تخصصی
۳۱	۶-۲ نحوه نوشتن پیشینه تحقیق
۳۲	فصل سوم: روش تحقیق و گردآوری داده‌ها (Methodology)
۳۳	۱-۳ رویکرد و روش تحقیق
۳۳	۱-۱-۳ روش تحقیق تجربی (Experimental Method)
۳۵	۲-۱-۳ روش تحقیق شبیه‌سازی و مدل‌سازی (Simulation Method)
۳۶	۳-۱-۳ روش تحقیق توصیفی (Descriptive Research)
۳۷	۴-۱-۳ تحقیق همبستگی یا همخوانی (Correlational Research)
۳۸	۵-۱-۳ تحقیقات علی (پس‌رویدادی)
۳۹	۶-۱-۳ مطالعه موردی
۳۹	۷-۱-۳ روش تحقیق پیمایشی
۳۹	۸-۱-۳ روش تحقیق تاریخی (Historical Research)
۴۰	۱-۸-۱-۳ انواع روش تحقیق تاریخی

۴۰	۲-۳ ابزارها و تکنیکهای گردآوری داده‌ها و اطلاعات
۴۲	۱-۲-۳ اطلاعات و مدارک موجود
۴۲	۲-۲-۳ مصاحبه
۴۳	۳-۲-۳ مشاهده
۴۳	۴-۲-۳ پرسشنامه
۴۴	۱-۴-۲-۳ طبقه بندی بر اساس ماهیت پرسشنامه
۴۴	۲-۴-۲-۳ طبقه بندی بر اساس نحوه اجرا
۴۴	۳-۴-۲-۳ طراحی پرسشنامه
۴۵	۴-۴-۲-۳ نحوه تدوین پرسشنامه
۴۵	۵-۴-۲-۳ رسم نمودار درختی
۴۵	۶-۴-۲-۳ ارزش گذاری و نمره گذاری سوالات
۴۶	۷-۴-۲-۳ تعیین اعتبار ظاهری سوالات
۴۶	۳-۳ جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها
۴۶	۱-۳-۳ جامعه، نمونه و روش‌های نمونه‌گیری
۴۶	۲-۳-۳ روش‌های نمونه‌گیری
۴۷	۴-۳ تعیین روایی (Validity) و پایایی (Reliability) ابزارهای اندازه‌گیری
۴۸	فصل چهارم: تجزیه، تحلیل و استخراج اطلاعات
۴۹	۱-۴ روش‌های مختلف تجزیه و تحلیل
۴۹	۱-۱-۴ تجزیه و تحلیل توصیفی (Descriptive analysis)
۵۶	۲-۱-۴ تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای (Comparative analysis)
۵۶	۳-۱-۴ تجزیه و تحلیل علی (Causal analysis)
۴۹	۲-۴ فرا تحلیل
۵۰	۳-۴ آمار پارامتریک و ناپارامتریک
۵۱	۱-۳-۴ خلاصه آزمونهای پارامتریک
۵۲	۲-۳-۴ خلاصه آزمونهای ناپارامتریک
۵۴	فصل پنجم: نتایج و پیشنهادها
۵۵	۱-۵ اصول اساسی در نوشتن قسمت بحث و نتیجه‌گیری
۵۶	۲-۵ فهرست منابع

۵۶	۱-۲-۵ نحوه درج منابع در متن
۵۷	۲-۲-۵ نحوه نگارش مراجع در فهرست منابع
۵۸	۳-۲-۵ دستورالعمل تنظیم منابع
۶۰	- بخش سوم: ارائه گزارش تحقیق
۶۰	فصل اول: نحوه تدوین پایان نامه
۶۱	۱-۱ صفحات مقدماتی
۶۲	۲-۱ متن اصلی
۶۵	اصل دوم: نگارش پروپوزال و پایان نامه
۶۶	۱-۲ توصیه‌های مهم در تدوین پروپوزال
۶۷	۲-۲ اجزای تشکیلاتی پروپوزال (طرح تحقیق)
۷۳	۳-۲ توصیه‌های مهم در ادامه پروژه پایان نامه
۷۴	۴-۲ توصیه‌هایی برای تدوین پایان نامه
۷۴	۵-۲ مراحل آمادگی برای جلسه دفاع از پایان نامه
۷۵	۶-۲ توصیه‌های مهم در جلسه دفاع از پایان نامه
۷۶	۷-۲ معیارهای مؤثر در نمره پایان نامه
۷۶	۸-۲ امور پس از برگزاری جلسه دفاع
۷۷	فصل سوم: تدوین و نگارش مقاله علمی
۷۸	۱-۳ اجزای اصلی مقاله پژوهشی
۸۱	۲-۳ چند نکته اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی
۸۱	۳-۳ دلایل عدم پذیرش چکیده یک مقاله در نشریات علمی
۸۱	۴-۳ راهکارهایی برای نگارش مقاله علمی و جذاب
۸۳	فصل چهارم: اخلاق در پژوهش (جعل، سرقت ادبی Plagiarism)
۸۴	۱-۴ انواع سرقت علمی
۸۵	- بخش چهارم: مجلات علمی
۸۵	فصل اول: رتبه‌بندی مجلات (مقالات) بین‌المللی و داخلی
۸۶	۱-۱ مجلات بین‌المللی
۸۸	۲-۱ مجلات داخلی
۹۱	فصل دوم: همایش‌ها و کنفرانس‌ها

۹۲.....	۱-۲ همایش‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی
۹۳.....	۲-۲ همایش‌ها و کنفرانس‌های ملی
۹۴.....	فصل سوم: چاپ و انتشار مقالات
۹۵.....	۱-۳ تقسیم‌بندی مجلات از نظر سیستم ارسال مقاله
۹۵.....	۲-۳ ارسال مقاله به مجلات
۹۵.....	۳-۳ معیارهای انتخاب مجله مناسب
۹۶.....	۴-۳ نکاتی پیرامون ریزه چاپ در مجلات
۹۷.....	۵-۳ ناشران و مجلات جعلی
۹۷.....	۶-۳ شناسایی ژورنال‌های کم‌اعتبار
۹۸.....	۷-۳ روش‌های انتخاب مجله
۱۰۰.....	۱-۷-۳ انتخاب مجله فارسی
۱۰۱.....	۸-۳ ناشرین بین‌المللی
۱۰۳.....	فصل چهارم: ارزیابی مجلات
۱۰۴.....	۱-۴ نمایه‌های استنادی (Citation index)
۱۰۵.....	۲-۴ ضریب تأثیر (Impact Factor)
۱۰۵.....	۳-۴ رتبه‌بندی سایمگ (SCImago Journal Rank) (SJR)
۱۰۷.....	فرهنگ واژگان فارسی به انگلیسی
۱۰۸.....	منابع و مآخذ

مقدمه

تغییر و تحولات سال‌های اخیر در رشد فن‌آوری اطلاعات و دسترسی آسان به داده‌های تحقیق، آموزش روشمند و علمی استفاده از اطلاعات، تهیه ابزارهای تولید دانش و روش‌های تحقیق بیش از پیش اهمیت پیدا کرده است. در این کتاب تلاش بر آن است که تحقیق و پژوهش به شکل کاربردی و ساده همراه با مثال و نمونه تحقیقات انجام‌شده نگارش گردد. مطالب این نگارش می‌تواند برای رشته‌های گروه معماران، طراحان شهری، برنامه‌ریزی شهری، مرمت، انرژی در ساختمان و ... مورد استفاده قرار گیرد.

در این کتاب علاوه بر تحقیق و پژوهش علمی و ساختار تحقیق در بخش اول و دوم، به ارائه گزارش تحقیق در قالب تدوین پایان‌نامه، نگارش پروپوزال و تهیه مقاله علمی در بخش سوم اشاره شده است. همچنین مبحث مجلات علمی، ترجمه رتبه‌بندی مجلات، همایش و کنفرانس، ارسال مقاله به مجلات، معیار انتخاب مجله معتبر، ارزیابی مجلات و ... در مبحث چهارم توضیح داده شده است. امید است که مورد توجه و استفاده دانشجویان، پژوهشگران، اساتید محترم واقع گردد.